

Prenumerata wynosi:

we Lwowie:

miesięcznie 2 korony;

a dwurazową dostawę do domu dopić się 60 halery;

na prowincji:

z jednorazową przesyłką:	z dwurazową przesyłką:
rocznie 30 K — h	rocznie 36 K — h
kwartalnie 7 50	kwartalnie 9 —
miesięcznie 2 50	miesięcznie 3 —

W Niemczech miesięcznie 3 M. 50 fen. — W innych krajach miesięcznie 4 Fr.

Zapiski Redakcja nie zwraca.

Adres „DZIENNIK POLSKI” — Lwów, plac Mariński 1.
Telefon Nr. 151.

DZIENNIK POLSKI

wychodzi 2 razy dziennie.

Ogłoszenia:

Za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce 20 halery

Za jeden wiersz petitowy w rubryce Nadesłane 40 halery

Drobne ogłoszenia po 3 halery za słowo. — Najmniejsza ogłoszenie 30 halery.

Doniesienia o ślubach, zaręczynach i inne prywatne komunikaty po Kronicie na jeden wiersz petitowy 60 halery

Numer pojedynczy:

we Lwowie:	na prowincji:
poranny 8 halery	poranny 10 halery
popołudniowy 6 halery	popołudniowy 8 halery

Właściciele i redaktorowie: DR. K. OSTASZEWSKI-BARAŃSKI I MIECZYSLAW SCHMITT.

Turcja przeciw Austrii?...

Lwów 27 lutego.

Turcja mobilizuje się cichaczem... Taką depeszę za Stambulu zaalarmował opinie w Europie *Berliner Tageblatt* — co prawda, organ żyjący sensacją i uganiający się za nią, choćby kosztem prawdomówności. Tym razem jednak wiadomość ta nie zdaje się być zupełnie — jak to mówią — „z palca wyssana”. Abdul Hamid, wiec nie schorzał, chwiejny i apatyczny, posiada zarazem wszystkie znamienne cechy zdegenerowanych potomków Kalifa. Podejrzliwy, wszędzie na okół wrogów wietrzy, ulega łatwo podstępom swych faworytów, których też dyplomacja zagraniczna używa z reguły, z pomocą naturalnie przekupstwa, do przeróżnych intryg politycznych, do chwilowego opanowania umysłu i woli sułtana. Łatwo tedy przypuszczać dziś można, że jeśli Turcja, oczywiście tylko za zgodą i wiedzą autokratycznego swego monarchy padyszacha, zbroi się na tęg na szczyt, to śnać wzięty nad Abdul Hamidem górę jakieś tajemnicze obce wpływy, które zachęcają go i osmielają do tak szalonego ryzyka, jak każda wogóle wojna Turcji w teraźniejszych stosunkach europejskich, — nawet z małą Bułgarią, a nie dopiero z pierwszorzędem mocarstwem tej miary i siły, co Austro-Węgry! Przyjawszy tedy raz, jako pewnik, że rząd turecki w samej rzeczy przygotowuje się spieszenie do jakichś niedalekich harców wojennych, wypada rozejrzeć się w stosunkach politycznych i wśród nich znaleźć nitkę, wiodącą do kłębka tej najnowszej intrygi bałkańskiej.

Nigdy niewygasającym ogniskiem niepokojów na południowym Wschodzie Europy, zarazem zaś wdzięcznym polem intryg i zabiegów dyplomatycznych, jest — jak wiadomo — ta nieszczęsna Macedonja, od szeregu już lat. Ostrząsanie się na nią Bułgarzy, a wtórują im w tem Serbowie. Porta — ze swej strony — w fatalistycznym jakimś uporze i zaślepieniu człowieka, zmierzającego z wolna, ale systematycznie do grobu, robi w tej Macedonji niemal to wszystko, co jeno potęgować może chrześcijańską ludność tamtejszą do rokoszu. Rzecz prosta, iż sąsiedztwo z takim „kociolkiem czarnowim”, w którym ustawicznie wre i kipi, nietylko nie zalicza się do przyjemności międzynarodowych, ale owszem zmusza tego sąsiada do ciągłej troski i czujności. W tem miłym położeniu znajdują się wobec Macedonji Austro-Węgry. Ponieważ zaś Rosja uważa się z dawien dawna za „urodzoną” opiekunkę Słowian bałkańskich i po ich barkach i karkach zamierza przedrzeć później spełnić testament cara Piotra — ukazujący w perspektywie starożytny Bizancjum, a Stambuł dzisiejszy, jako drugą stolicę Rosji, więc wpływy i intrygi rosyjskie na półwyspie bałkańskim, już od dawna musiały ścierać się z wpływami grubo interesowanej tam i zaangażowanej Austrii. Po rozmaitych długoletnich perypetiach, grozących niejednokrotnie nawet wojną rosyjsko-austriacką (1888) powiodło się wreszcie hr. Goltuchowskiemu w r. 1897 osiągnąć ścisłe porozumienie z tą Rosją, co do wspólnego przez oba mocarstwa traktowania wszelkich kwestji bałkańskich.

Dzięki tej umowie, przypieczętowanej wizytą sędziwego Franciszka Józefa nad Nową, stosunki bałkańskie zaczęły układać się dość pomyślnie. Turcja — pomimo postronnych podstępów przeciwnych — musiała *volens volens* pod naciskiem austro-rosyjskim, zgodzić się na projekty reform doniosłych w Macedonji. Lecz wykonanie tychże napotkało znów na tradycyjne kunktatorstwo tureckie i tylko przy nadzwyczajnej forsie dyplomatycznej z Wie-

dnia i Petersburga, Porta przystępowała zół-wim krokiem, a niechętnie i nieznacznie do spełnienia przyjętych zobowiązań w Macedonji. Tak działo się do stycznia 1904. Wybuchła wkrótce potem wojna rosyjsko-japońska, która szeregiem niepowodzeń i klęsk oręza rosyjskiego na Dalekim Wschodzie, zdarta z caratu poprzedni urok niezwykłej potęgi... Ogólnie też przewidywano w Europie, że zwycięstwa Japończyków oddziałają przedź czy później na Turcję i ludy bałkańskie i że z wiosną 1905 gotów znów wybuchnąć ogniem i lawą ten historyczny wulkan europejski. Wprawdzie Austria, związana z Rosją umową z r. 1897, ma obowiązek czuwać pilnie nad utrzymaniem pokoju i *status quo* na Bałkanach, lecz ostatecznie, co koalicja dwu wielkich mocarstw, to już nie jedno z nich — pojedynkiem! Faktem też jest, że Abdul Hamid od niejakiego czasu nie okazuje poprzedniej uległości i gotowości wobec rad i upomnień austriackiej dyplomacji, natomiast daje widocznie swe ucho znów podżeganu... faworytów. I doszło aż do tego dziaś, że powstają nagle pogłoski o cichej mobilizacji tureckich sił zbrojnych, ba! odzywają się głosy, że rząd turecki nie Bułgarię, ale Austrię bierze na cel swych karabinów Mauserowskich...

Czy to możliwe? A jeśli możliwe, kto najprawdopodobniej za pośrednictwem usłużnych kreatur, usposobił nagle padyszacha tak wojowniczo? Że nie Anglia, to obecnie więcej jak pewne. Ani politykom Albionu, ani jego władcy — spragnionemu naprawde czasów pokojowych na świecie — zgola nie może zależeć na jakiegokolwiek nowej zawierusze wojennej w Europie. Pozostają Włochy i... Niemcy. Pierwsze, z młodym królem, ożenionym ze Słowianką południową, z księżniczką Czarnogorską na czele — po dotkliwych niepowodzeniach kolonialnych na Czarnym kontynencie — rdeby z całego serca uszczknąć coś, co leży nie daleko od półwyspu Apenińskiego... Trydent i Tryjest stanowią od lat 30 przedmiot gorącego ich pożądania — ale stoi na drodze zaspokojenia apetytu włoskiego trójprzymierze, w skład którego wchodzi przeciw właścicielka tych ziem, Austria. Musi zatem irredenta włoska czekać... na sposobniejszą chwilę. Tymczasem — być może nawet za sugestją królewskiego teścia, ks. Nikity — wysperali politycy nadtybrańscy „wazne interesy włoskie” na bałkańskim półwyspie i Albanii. I odąd dają się uczuwać pewne zabiegi włoskie w Stambule. Włochy do niedawna obojętne i milczące, ilekroć tzw. kwestje wschodnie były na tapecie, dzisiaj niedwuznacznie a potajemnie usiłują rywalizować z „alijntem” austriackim co do jego wpływów nad Złotym Rogiem i jego... interesów. Niezwykle przeto pozbawionemu podstawy może być podejrzenie, że dzisiaj — gdy Rosja ma związane obie ręce wojną w Azji i rewolucją w domu — intryga włosko-czarnogorska pcha potajemnie Turcję do konfliktu z Austrią. W mętnej wodzie łowi ryby umieja politycy włoscy z rzadką zręcznością. Toż bez wystrachu odebrali w ten sposób Austrii Lombardję i Wenecję, a potem papieżowi Rzym.

Nakoniec słówko o domniemanej roli Niemiec, w tej sensacyjnej a prawdopodobnej ewolucji wypadków bałkańskich — o ile weźmiemy w rachubę i za punkt wyjścia, tę prawdopodobną dzisiejszą chętkę wojenną Turków. Niemcy — jako składnik trójprzymierza — usiłują, od Bismarcka począwszy, w sprawach Wschodu europejskiego odgrywać rolę jeźdźcy na wagi. Lecz dwulicowość dyplomacji pruskiej nigdy nie liczyła się z faktem, że co najmniej „nie wypada” brudzić aliantowi w tych kwestiach, zwłaszcza,

gdzie specjalne jakieś interesy niemieckie w grę nie wchodzi, jak np. oto na Bałkanach. Skrupulatna nigdy nie była przeciw polityka krzyżacka w dotrzymywaniu traktatów, przysięg królewskich i zobowiązań moralnych. Nie będzie przeto wypływem jeno animozji lub pesymizmu twierdzenie, że w tych zapowiadanych dziś machinacjach antiaustriackich w Stambule, Prusy umaczają swe palce. Zaskodzić im, nie zaskodzi, jeśli umotają alianta, a choćby i obu — bo Włochów także — w jakieś turbacje i konflikty — a ewentualnie pomódz może. Bo conajmniej uśmiecha się może Wilhelmowi rola „uczciwego pośrednika i wybaczy... On przepada za tytułem „dobrodzieja”. Na każdy sposób — jeśli wspomniane doniesienie berlińskiego dziennika nie jest czystym wymysłem — dyplomacja austriacka stanie wkrótce wobec wielce groźnej i być może w rozmaite niespodzianki brzemiennej sytuacji...

Przed wyborami.

Lwów, 27 lutego.

W dniu jutrzejszym staną obywateli lwowskie przy urnach wyborczych, ażeby w myśl ordynacji, uzupełnić Radę miejską 54 członkami. Nie wątpimy, że w czasie tym przysięgać im będzie wzgląd na dobro miasta i na kwalifikację kandydatów, nie zaś na miłośność, która posunęła ich do tego stopnia, że wzywa do kreślenia nazwisk ludzi, którzy gminie całe lata żmudnie i ciężkiej poświęcił pracy. Jesteśmy też przekonani, że olbrzymia większość inteligentnych wyborców nie potrzebuje wskazówek, na kogo ma głosować — wybierze ona ludzi godnych, zasłużonych, a potwarze i namiętne hasła precz odrzuci.

Rozgorączkowanie opozycji, nie przebiegającej w środkach, skłoniło tych członków Rady, którzy w niej pozostają, do odezwę wyborczej, w której spokojnie, trzeźwo i jasno, omawiają doniosłość przyszłej Rady i wykazują, co możliwym jest do osiągnięcia. Odezwa ta, podpisana przez wszystkich 46 radnych, uchwalona na zebraniu, które odbyło się pod przewodnictwem długoletniego radnego prof. Dziwińskiego w dniu 21 lutego br., jest i poważnym i znamennym głosem, z którym wyborcy liczyć się będą. Opiera się ona na programie komitetu miejskiego, wskazując równocześnie na to, co z programu tego jest najbardziej naglącym. Odezwa ta jest odparciem różnych napadów, jakich celem była Rada ustępująca i jej przejdym, a równocześnie krytyką programów i hasel, niemożliwych wprost do spełnienia. Mówią to wszystko radni, którzy w walce wyborczej nie są interesowani, a więc ludzie bezstronni, a ze sprawami miejskimi doskonale obeznani.

Oto jej treść:

„Co do samej pracy reprezentacji miasta Lwowa, mniemamy, że powszechnie wygłaszane są sądy i żądania przesadne i pozbawione głębszej krytyki.

„Patrząc jasno i bez uprzedzeń na życie publiczne, należy przyznać, że Rada miejska jako wielkie ciało zbiorowe, nie może z natury rzeczy działać bardzo szybko, że musi poważnie i rozważnie zbadać i ocenić stosunki, zanim uskuteczni wielkie i nowe prace gospodarcze, lub też zanim podejmie poważne reformy ustawodawcze, czy też organizacyjne. Wielka odpowiedzialność, jaka ciąży na poszczególnych członkach tej organizacji zbiorowej, obawa przed skutkami, jakie mogą powstać w gospodarstwie miejskim w razie radykalniejszych zmian w ustroju dotychczasowym, trudności finansowe w przeprowadzaniu zadań administracji codziennej, a przy tem wszystkim wielka w stosunku do

liczby mieszkańców i ich sił finansowych rozległość terytorjalna miasta, — oto poważne trudności, które musimy zawsze brać w rachubę.

„Dla szerokiego ogółu te trudności nie istnieją wcale, istnieją tylko głośnie do maganie się, ażeby zadania gospodarstwa miejskiego były spełniane bezwzględnie w sposób najdoskonalszy, przy użyciu jak najskromniejszych środków. Bardzo dobrze, jak najtaniej, a przytem zastosowanie się do posępu, i t.d.! W ślad za tem, różne komitety wyborcze żądają teraz, bezpośrednio po wprowadzeniu ostatnich dzieł inwestycyjnych, ażeby jak najrychlej stworzyć jeszcze cały szereg nowych urządzeń miejskich, odpowiadających nowoczesnym wymaganiom postępu i kultury, a zarazem pożądanym dla ogółu mieszkańców.

„Otóż, nie zapoznając wcale tych wielkich zadań gospodarstwa miejskiego, na które kolej przysięć powinna, zaznaczamy otwarcie, że w obecnej chwili, po wielkich dziełach inwestycyjnych ostatniej doby, zdaniem naszym musi nastąpić przedewszystkiem wzmoczenie się w siły, konsolidacja. Siły finansowe miasta samego, któremu ani kraj, ani rząd w niczem nie pomagają, ani cięzarów nie zdejmują, tylko nowych ofiar w interesie publicznym żądają, te siły nie mogą podołać całemu ogromowi zadań ogółu mieszkańców. Nie należy, zdaniem naszym, przeciągać struny silnie napiętej, trzeba wzmacniać się.

Jako główny teren działalności w trzech najbliższych latach, wskazuje odezwa, zgodnie z komitetem miejskim rozszerzenie gazowni i elektryki, jak nie mniej sieci komunikacyjnej, własnymi środkami tych zakładów. Dalej wywalczenie środków materialnych od państwa i kraju na utrzymanie dróg państwowych, kanalizację i oświatę. W najbliższym czasie musi Rada przystąpić do organizacji opieki nad ubogimi i reformy ustawy wyborczej.

W końcu omawia odezwa t. zw. gospodarkę codzienną Rady „tak często za mało i niesprawiedliwie ocenianą”. Czytamy tam:

„Ustrój wielkiego miasta o budżecie, który przekroczył pięć milionów i stale wzrasta, jest tak skomplikowany, że należyte spełnienie wszystkich zadań, jakie ciąży na administracji miejskiej, jest niemiernie trudne.

„W naszych warunkach jest ono o wiele trudniejsze, niż wszędzie na zachodzie.

„Bieda ogólna, niski poziom oświaty i kultury, nieszanowanie przepisów, a przytem zakorzenione głęboko lekkceważenie własnych władz i własnej administracji, idące w parze z ciągłym uprzedzeniem i krytykowaniem wszelkich zarządzeń, tudzież z nieustannym szydzeniem z miejskiej gospodarki, — wszystko to składa się na obraz całkiem niewesoły i stanowczo nie wpływa korzystnie na powagę naszej reprezentacji miejskiej wobec ogółu, tudzież wobec władz krajowych i państwowych.

„Otóż, zdaniem naszym, należałoby rozumnie i troskliwie rozpatrzyć skargi na niedomagania gospodarki miejskiej, ale należałoby przytem nie zapominać, że miasto musi odpowiadać w znacznej części za obce winy, za nieszcześliwe kierownictwo, samowolę i czyny karygodne jednostek, a wreszcie za naleciałości biurokratyzmu.

„Oczywista, że dzisiejsze czasy wymagają emancypacji z pod przesadnego biurokratyzmu. Niewątpliwem także jest, że brak jasnego wyobrażenia o granicach atrybucji Rady miejskiej, która jest organem uchwalającym i kontrolującym, a o zadaniach władzy wykonawczej, jaką jest magistrat, wydał niejednokrotnie szkodliwe owoce w gospodarce miejskiej.

„Wszystko to jednak powinno być bodźcem do tem energiczniejszej poprawy takiego stanu rzeczy, do dzwignięcia własnego samorządu!

„Przedewszystkiem zaś nie bezmyślnie i ogólnikowo narzekać i krytykować, bo z tego nic się nie urodzi dobrego, a ciągle narzekanie i wymyślanie tylko ludzi zniechęca.

Pierwszą rzeczą jest poznać należycie treść wielkiej gospodarki miejskiej i rozległe jej urządzenie. Zdobyć komisji lustracyjnej w ubiegłych latach dokonane, nie powinny pójść na marne, lecz po uzupełnieniu tego materiału, należy z całą miłością dla interesów ojczyźtych przystąpić do dzieła reformy administracji miejskiej, do troskliwego rozdelenia kompetencji pomiędzy Radę a władzę wykonawczą, do zaprowadzenia należytej rachunkowości i ładu w całej gospodarce. Przeprowadzenie tego dzieła powinno stanowić podstawę do wszelkiej dalszej działalności reprezentacji miejskiej.

Odezwa kończy się następującym apelem do wyborców:

„Macie spełnić obowiązek obywatelski: Wybierając radnych, którzy na to zasłużyli i przeszłością i swoją pracą i którzy podotają za wianu, ale nie kierujcie się w waszym wyborze tylko szumnymi hasłami i bądźcie sprawiedliwi!”

Odezwa ta — jak zaznaczyliśmy — jest bardzo właściwą. I w przyszłości ten proceder winien być w interesie ciągłości pracy zachowany. Pozostający radni mają nietylko prawo, ale i obowiązek wypowiedzieć swe zdanie — i dobrze, że się tak stało. Jestto dosadne i jasrawe oświeślenie tej opozycji, która posługuje się nie krytyką, ale negacją.

Przyjaźń rusko-pruska.

Mowa pruskiego ministra Rheinbarena i jej dalsze następstwa, jak nota hr. Goltuchowskiego, odpowiedź bar. Gautscha i stanowisko ruskich postów w Radzie państwa, znalazły swe echo i w galijskiej ruskiej prasie, — rozmaitcie. *Halyczanyn* przedstawia rzecz całą obiektywnie, zaznacza jednak od siebie w końcu, że później omówi swe stanowisko, na razie konstatuje tylko, że „rzecz cała nie pozostanie bez następstw na zaostrenie polsko-ruskich stosunków w Galicji”.

Zupełnie inne z miejsca zajęło stanowisko ukraińskie *Dilo*, który wyrzuciwszy grom w sporu na hr. Goltuchowskiego, trzyma się owej desperackiej zasady: „*hilf, was helfen kann*” i pisze, że nikt nie może mu odebrać głosu, aby wypowiedzieć, co myśli i czuje. (Nikt mu nie broni! *Przyp. Red*)

„My dziękujemy — woła *Dilo* — pruskiemu ministrowi, że stanął w obronie uciśnionych, a spodziewamy się, że tak samo podziękę wyrażą rządowi niemieckiemu i nasi parlamentarni reprezentanci od całego narodu ruskiego”.

Parlamentarni prusofile tacy, jak Iro, Wolf, Schoenerer itp., radnych dostaną współników, jeśli postawie ruscy pójda z wezwaniem *Dila*. Sądząc po dotychczasowym zachowaniu się ich, możliwe, że wysłał adres „wziernopoddaczny” do Berlina. Czy jednak stanie się to z woli ludu ruskiego, to rzecz inna. Że nie poprawi to stosunku obu narodowości, to rzecz także pewna, a najpewniejsza, że agitatorom ruskim bardzo na rękę było wystąpienie Rheinbarena — ale tylko agitatorom. Właśnie bowiem czytamy w *Czasie*:

„Nie zamierzamy rozwodzić się nad położeniem Rusinów w Galicji. Sprawozdania sejmowe, głosy nieubredzonej prasy pol-

cic ciato, które przez prad porywane, coraz silniejszy stawało opór.

Chłopak się zaciął i wszystkie wyteżył siły: jeszcze jedna minuta śmiertelnej twrogi i niepowodź, jedna chwila zmagania się z wszechpotężnym, potwornym żywiołem i... dosięgnął ją wreszcie. Przeczekał powrotną falę, poczem opasawszy ramionami tonącą, podjął gibkie jej cało i ostrożnie ruszył ku wybrzeżu.

Teraz, gdy go ujrano dzwignającego omalona zrobiło się poruszenie. Dziesiątki rąk gotowe były nieść mu pomoc; widząc wszakże, że śmiało i hardo szedł naprzód, wszyscy do własnej powrócili zabawy.

W miarę, jak woda płytsza a grunt pod nogami twardszym był, ruchy męczyły coraz powolniejsze się stawały. Ale walcząc z niebezpieczeństwem, a zdala od oczów ciekawych, wpił wzrok chciwy w przegięcia w ramionach jego dziewczęcą postać. Te warokce, jasne jak promień słońca, dokoła rąk jego opłatane, wytwarzały między nimi prąd tajemniczy, dziwnie przejmujący go drżeniem. Był to widocznie wynik wstrząśnięcia nerwów, przy ratowaniu jej doznanego. Nie zdawał sobie jednak z tego sprawy, widział tylko rysy delikatne, cudnie rzeźbione, widział pojętne kształty młodzińczego ciała, czuł wzrastające jego ciepło i świadomy że żyje, że omdlała tylko, niósł ciężar ów niezwykły z dziwnem pomieszaniam, ku najbliższej cabinie. (Ciąg dalszy nastąpi).

(1) Anatol Krzyżanowski.

Ironja życia.

Nowella.

„Czyli przed Boga promiennem obliczem, Stanem się sobie duchami bratniemi? Czy też, w przeznaczon kole tajemniczym, Na harfie wiecznej, grając pieśni ziemi, Będziem dla siebie i tam — jak tu — nieczem?..”

Skwarne lato w pełnym było rozwoju. Ogniste promienie słońca, zlewane potokami na bezkresny obszar Morza Północnego, zamieniały powierzchnię jego w ruchliwy ocean, wytworzony z płynnych topazów i szmaragdów.

Lazur nieba, w głębi wód odbity, nabierał ciemnych, chryzolitowych tonów, roztopione złoto słonecznych blasków skrzyło się w załamach fali gorącymi błyskami. Morze zaś, jakby sennie, gra barw tych znużone, zarucało na nie co chwila zasłonę gazy pienistej, zebranej na wyżynach w pioropusze ze srebra i kryształu.

Spokój i cisza panowały w przyrodzie. Nawet wicher, ów nieodstępny towarzysz wód beznurów, przycisnął się i zlagodzony lekkim tylko powiewem, kłębił bałwany, które z szumem podobnym do szmeru westchnień, wychodzących z miliona piersi, biegly rozbić

się o piaszczyste wybrzeże, u stóp załotnej jego królowej.

Bo królowa w tej chwili, zarówno brzegom morskim, jak modnemu światu zbytku i zabaw, letnia Cosmopolis Europy, współczesna Fryne, w pianie morskiej skapana, ułudna i świetna Ostenda.

Widziana od strony morza, błyszczała całą tęczą barw żywych, całym szlucznym urokiem strojne na bal kokietki.

Od *estacadey*, czyli bardzo długiego pomostu, zagłębionego w zatokę, do wzniesionego na przeciwnym krańcu pałacyku króla Leopolda Belgijskiego, śmiały się w słońcu szeregi wspaniałych, wieżyczkami ku górze strzelających gmachów, śmiały się jasnymi toaletami roje spacerujące przed nimi publiczności, śmiały się, poniżej, zastępy gości kapiełowych, których kostjomy i kapelusze, odcinały się, niby wielkie, żywe muszle, na tle ruchliwej fali.

Zielonawo-złote morze, spokojne i majestatyczne, biegnąc z rytmiczną siłą spietrzonymi wałami ku brzegom, przerzucało je co chwila przez głowy rozbawionych kuracjuszków, którzy prostując się chyżo po takim przysznici, wybuchali śmiechem wesołym, lub rzucali sobie żartobliwe, przez następną falę przecinane frazesy.

Była to bowiem godzina przedpołudniowej kąpieli.

U stóp głównej „promenady” Digne’a t. j. tamą zwanej, w obliczu kasyna, wszy-

kich pretensjonalnie strojnych gmaczów i całej wyległej na brzeg publiczności, roje pięknych pań i panów brodziły po wodzie. Zmoczone trykoty, flanelowe koszulki i krótkie, obcisłe, a więc do ciała przylegające spodenki, nie wstydziły tu nikogo; szmaragdowa bowiem fala zakrywała je ciemną. Zresztą Ostenda nie jest miejscem, w którym mogłaby kwitnąć cnotliwa, czy fałszywa pruderia.

Panowie i panie, podając sobie ręce, kapali się grupami, dla łatwiejszego stawienia oporu bałwanom. Nieświadomi tylko, lub świeżo przybyli, a więc pozbawieni jeszcze znajomych, odcinali się od towarzysstwa, samotnie igrając ze zdraudnym w potęgę swej żywiołowej, choć na pozór spokojnym dziś olbrzymem.

Wśród śmiałków tych, zwracając uwagę odwaga i zręcznością, młody, wysmukły chłopak. Po każdym przebieżeniu morskiej nawały prostował się, podnosił ręce w górę i biegł na spotkanie następnej, jak gdyby walka z tym żywym, ruchomym murem, niezwykłą rozkosz mu sprawiała.

Zalotne spojrzenia, zwracające uwagę, wzywające kostjomy, śmiechy i rozmowy, wszystko obojętne mu było. Żywiołowa siła młodości i radość życia szła w zapasy ze szmaragdową, piętnującą się falą, a podniecana ożywczym jej wpływem, poddawała się z widoczną rozkoszą tej niebezpiecznej walce.

W tem, po za nim, rozległ się krzyk

przerazema. Głos kobiecy, grozą przejęty, zdawał się błagać o ratunek. Szum fali stłumił go jednak natychmiast.

Błyskawiczna tylko szybkość, z jaką śmiałek zwrócił głowę w tę stronę, pozwoliła mu dojrzeć postać ludzką, nikiącą pod wodą. Jednym rzutem ciała znalazł się przy niej. Zrozumiał, że śnać noga poślizgnęła się komuś i falą porwany, szedł na dno. Nie było tu głęboko, woda jednak wracająca od brzegu, mogła najpóźniej nawet pływalka schwytyć i unieść na niebezpieczne wiry.

Pomimo tego, bez sekundy namysłu, dał nurka. Piętrzony bałwan przebiegł nad nim, pozostawiając względna mielinę, ręce jego wszakże nie zdołały pochwycić tonącej postaci. Już, już dotykał ubrania jej, lecz prądem rwana, z palców i rąk mu się wysunęła.

Oślepiłony, pozbawiony tchu, wychylił się, by nad powierzchnią zacerpnąć powietrza i powtórnie, silnym rzutem poskoczywszy naprzód, pod wodę poszedł.

Tym razem był szczęśliwszy. Dłoń jego pochwyciła sznur gruby, opasujący unoszone przez wodę ciało. Gdy podniósł się w górę z tryumfem, ciągnąc za sznur ów ofiarę, spostrzegł dopiero, ku wielkiemu zdumieniu, iż był to dwa wielkie, złociste warkocze.

Zaskoczony tem, nie doznając znikąd pomocy, bo każdy był tu swoim kółkiem i własnem bezpieczeństwem zajęty, motał dwie te kosy, długie jak baty, dokoła prawej ręki, okracając je silnie, by prędzej pochwyci-

kiej, mówią językiem dobitnym i zrozumiałym dla każdego, kto w sprawach narodowościowych rządzi się prawem i sprawiedliwością. Nie słyszy ich tylko ten, kto nie chce, albo ten, kto sądzi, iż zaprzeczając żywym faktom, uśmierci prawdę. Jeżeli jednak pierwsza kategoria odpowiada zupełnie tradycjom i celom polityki pruskiego rządu, jeżeli w drugiej mogą się znaleźć agitatorzy szowinizmu i całe apostołstwo nienawiści, to zszeregowanie się reprezentacji ruskiej z jednymi i drugimi razem, musi obudzić bolesne zdziwienie.

„Na postępowanie Polaków galicyjskich wobec ludu ruskiego wpłynąć to nie może, rzecz prosta i nie wpłynie, tak jak nie wpływają na spełnianie wszystkich słusznych żądań ruskich objawy agitacji i waśnienia. Co najwyżej, dotychczasowe doświadczenia pomnożą się o jedno jeszcze, o świadomość, że dobra wola i dobra wiara, na których starają się Polacy ugryntować stosunki polsko-ruskie w Galicji, że te dwie podstawy *modus vivendi* dla narodów, skazanych na wspólnie pożyście, nie przeniknęły jeszcze, niestety, polityki parlamentarnej reprezentacji ruskiej.

„Stwierdziwszy to, możemy sądzić o taktyce klubu ruskiego w Radzie państwa spokojnie pozostawić sądowi opinii nietylko polskiej, ale i ruskiej, o ile patrzy na świat wzrokiem niezachwianym przez szowinizm i skrajną agitację. Możemy uczynić to tem spokojniej, że wiemy iż nawet ci Rusini, którym agitacja od lat wielu kładzie do ucha podszepty o „polskiej hakacie“, że nawet ci zastanowią się jeszcze, gdy posłyszają o wytaczaniu spraw polsko-ruskich przed forum tak niespodziewane i szczególne, jak forum pruskiego parlamentu. Tem bardziej, że co do politycznych następstw tej taktyki klub ruski złudzeń mieć nie może. Przeciwnie, musi mieć świadomość, że jedynym realnym jej skutkiem może być chyba wzrastające rozgoryczenie po obu stronach: polskiej i ruskiej, rozgoryczenie, które rozumni politycy polscy uśmierzają zawsze i nadal i że uśmierzać nie przestaną, mimo, że po drugiej stronie praca ich napotyka opór i przeszkody“.

Mały fejleton.

„Czynownikom“.

Bym wiódł szlachetne a surowo
Z ciemnotą, złością, z kłamstwem bój,
Bóg dał mi myśl, Bóg dał mi słowo,
Swoją dzielny bicz, miecz święty swój.
Ja je przyjmę z ręki Bożej
Jak słofca blask, jak życia wianie,
Więc choć, gdy walka się rozszroży,
Młotem złamię przykazanie,
Choć w mroku zgine prawdy droga,
Choć grzechem się, niewiedzą, splamię,
Nie wyprowadzę sądu Boga,
Niech nie tknie ziemskiej władzy ramię
Tego, w czym władny tylko Bóg!
Tak, rozum w pęta niechaj skowa
I niech zabija wolne słowa
Li Ten, kto wicherem w stepie włada
I wstrzymać może grom, gdy spada!

Graf A. Gołeniszczew Kutuzow.
(Tłumaczył: A. Prochenko)
Sędziwy autor, obecnie zaproszony do obrad nad reformą cenzury w Rosji, umieścił wiersz powyższy w jednym z pism rosyjskich przed 25 laty. Wiersz ten, w którym autor wypowiada swój pogląd na wolność myśli i słowa, wymownie świadczy, że gdyby w Rosji do steru państwa dotarli ludzie tych co on przekonani, dziesiątki milionów ciemnionych odcichnęłyby wolniej, a duchowa granica Europy posunęłaby się w jednej chwili na wschód do jej granic geograficznych.

KRONIKA.

Djarjusz lwowski.
Poniedziałek, 27 lutego.
Powszechnie wykłady uniwersyteckie: W zakładzie chemicznym uniwersytetu (ul. Długosza 1 6), o godzinie 6 wieczorem, Doc. uniw. dr. K. Hadaczek: „Sztuka rzymska, cz. II“ (z obrazami świetlnymi). — W sali XIV uniwersytetu (ul. św. Mikołaja 1 4, II p.), o godzinie 7½ wieczorem, prof. dr. B. Dembiński: „Ostatnie lata Rzeczypospolitej Polskiej (1788—1795)“.

Teatr miejski: „Ponad sity“, sztuka. Początek o godzinie 7 wieczorem.

W tow. „Rodzina“ (ul. Dominikańska 1 4): Walne zgromadzenie członków lwowsk. oddziału wal. pomocy rekodzielników i przemysłowców „Rodzina“. Początek o godzinie 6 wieczorem.

Na uniwersytecie: walne zgromadzenie członków Towarzystwa historycznego. Początek o godzinie 6 wieczorem.

Muzeum przemysłowe m. otwarte dla publiczności od godziny 9 rano do 2 popołudniu. Na placu powystawowym: „Panorama racławicka“. Od godziny 9 rano aż do zmierzchu.

Kalendarz Poniedziałek (27): Aleksandra. — Wiaroslawa. — (14). Kiriya. Wschód słońca o godzinie 6 minut 54, zachód o godzinie 5 minut 34.

Stan powietrza: Godzina 6 rano: Ciężota: — 0 R Pochmurno.

Mianowania. Ministerswo handlu nadało kontrolę rowi pocztowemu, Stefanowi Borowczykowi we Lwowie, posadę zarządcy pocztowego w Sokalu.

Odnaczenie. Cesarz nadał pokładowemu radcy rachunkowemu Apoloniuszowi Sawickiemu, z intendantury II korpusu, krzyż kawalerski orderu Franciszka Józefa.

Bal mieszczński. Szybko, niemal niepostrzeżenie minęła noc z soboty na niedzielę w pięknej siedzibie Towarzystwa strzeleckiego. Przybrane świeżymi krzewami i kwiatami sale, których urok podnosiły potoki światła auerowskiego, zapętniły się wkrótce po godzinie dziewiątej niezwykle licznie przybywającymi gośćmi, wśród których zjawilo się wiele osób z prowincji. Ogółem bal zgrupował około 400 osób. Stroje pań wspaniałe. Gdzie tylko okiem rzucić, przykuwa do siebie wzrok tu suknia czarna jedwabna, pokryta gazą, koronkami, lub pasmanderą, tam biała zdobiona iluzją, naszywaną srebrnymi paillette'ami, ówdzie różowa, seledy-

nowa, słowem — kaskada barw urozmaicona brylantami, perłami i t.d. Nic też dziwnego, że tam, bączne wprost stroje podnosiły czar, wdzięki i dystyngcję swych właścicieli, świadcząc zarazem dobrze o ich smaku, zalecie bardzo ważnej, niestety! nie zawsze spotykanej.

Czarny natomiast tłum przedstawicieli brzydszej połowy ludzkiego rodzaju urozmaicało kilkanaście wspaniałych strojów polskich.

Na bal przybyli między innymi marszałek krajowy St. hr. Badeni, nieco później namiestnik A. hr. Potocki, dalej wiceprezydent apelacji dr. J. Dylewski, liczni reprezentanci władz rządowych i autonomicznych, grono radnych z rezydium na czele oraz wielu innych.

Bal rozpoczął się polonosem, którego poprowadził marszałek krajowy z protektorką balu p. M. Michalską, za nimi popłynął długi szereg par ożywiony tuletami pań i deljami narodo- wych strojów. Z kolei ruszyła młodzież w takt melodji walca, a potem kadryl w przeszło 100 par, mazur, lansjer i t. d. aż do białego rana pod wodzą p. Dysz-iewicza.

Słowem, bal udał się pod każdym względem. Przytniesie on niezawodnie znaczny zasilek funduszowi dla wdów i sierót po mieszczań- nych Lwowa, co w wielkiej mierze jest dziełem protektorki balu p. Michalskiej, która nieszcze- dliwie starała i zabiegów, by bal nie zawiodł po- kładanych w nim nadziei.

Protokół konferencyjny profesorów gimnazjum żeńskiego, zgubił wczoraj woźny na ul. B-t rego lub Kochanowskiego.

Ogień sklepowy. Z niewiadomych powo- dów, w nocy z soboty na niedzielę, wybuchł pożar w zamkniętym sklepie korzennym Finkle- ra przy ul. Na Błonie 1 6. O wybuchu ognia nikt nie wiedział, a dopiero osoby przecho- dzące ulicą, o godzinie wpół do trzeciej w no- cy dojrzały wydobywające się ze sklepu pło- mienie i zaalarmowały mieszkańców domu i straż pożarną. Tren miejskiej straży przybywszy na miejsce ugasił płomienie, które przepalały już sufit skleu. Szkoda w spalonych towarach wynosi przeszło 2000 kor.

Wyrok w sprawie zaburzeń ulicznych w Krakowie. W sobotę popołudniu zapadł w Krakowie wyrok w procesie przeciw uczestni- kom awantur ulicznych. Zasadzeni zostali: Sa- lomon Abramowicz (26 lat, robotnik kuśnierski) i Michał Banach (21 lat, czeladnik szewski) każdy na miesiąc ciężkiego więzienia, o ostrzo- nego pitem co tydzień; Wojciech Mendel (27 lat, wyrobnik) na 6 tygodni ciężkiego więzienia z postem co tydzień; Bernard Fleischer (21 lat, kufernik) i Józef Malik (18 lat, wyrobnik) ka- żdy na 3 tygodnie ciężkiego więzienia; Roman Cwik (18 lat, robotnik browaru) i Stanisław Cebula (21 lat, czeladnik krawiecki) każdy na 10 dni aresztu; Jakub Hapka (26 lat, robotnik cukierniczy) i Józef Chrzan (17 lat, terminator) każdy na 7 dni aresztu; Józef Nowak (37 lat, cieśla) i Konstanty Fryc (13 lat, dozorca domu) na 5 dni aresztu. Resztę oskarżonych uwolniono.

Zasadzeni częścią zażądali czasu do na- myślu, częścią prosili o odroczenie na dni 14 rozpoczęcia odsiadki kary.

Macierz szkolna dla Księstwa Cieszyńskiego. Otrzymaemy następujący komu- nikat: Zarząd Macierzy zamianował delegatami tego towarzystwa w Galicji, zaszczynie zn:go poetę dra Łucjana Rydla, oraz lustratora Związ- ku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych, p. Ignacego Domagalskiego ze Lwowa. Wobec nader ożywionej działalności Niemców, którzy obecnie wyciągają wszystkie siły swoje w celu zgromantowania Śląska, zarząd Macierzy pro- szących, którym obrona naszych kresów za- chodnich leży na sercu, aby zechcieli gorąco poprzeć Macierz, która bez wydatnej pomocy ogółu polskiego nietylko nie będzie mogła roz- szerzać swej działalności, ale nawet nie zdoła utrzymać zakładów (szkoła polska w Cieszy- nie, kurs uzupełniający dla dziewcząt w Cieszy- nie, ochronka w Michałowicach, szkoła w Polskiej Ostrawie), wzniesionych już przez nią na Śląsku dzięki ofiarności społeczeństwa polskiego. Rady powiatowe galicyjskie przyznały zasiłki Macierzy na rok 1905, a to: Rada powiatowa w Bór- szczowie 20 k., w Kolbuszewej 10 k., w Mielcu 25 k., w Buczaczu 25 k., w Gorlicach 50 k., w Kołomyi 25 k., w Łańcucie 10 k., w Pilźnie 20 k., w Samborze 20 k. Nadto rada miasta Dąbrowy w Galicji przyznała Macierzy zasilek w kwocie 20 k. Zarz d Macierzy składa radom powiatowym i radzie miasta Dąbrowy serdeczne podziękowanie.

Dr. Koerber członkiem honorowym „Concordii“. Deputacja towarzysza „Concor- dia“ złożona z prezydenta i dwu członków wy- działu, wręczyła onegdaj byłemu prezydentowi ministrów drowi E. Koerberowi, dyplom na członka honorowego związku dziennikarzy i li- teratów „Concordia“. Godność tę nadał zwią- zek b. premierów gabinetu, jak zaznaczył to prezydent w swem przemówieniu, „w uznaniu zasług, uczynił zaś to teraz, gdy *procul negotiis* sam powiedzieć musi, że uczyć chciano nie ministra ale człowieka, dobroczyńcę i przyja- ciela dziennikarstwa“.

Hr. Montignoso. Z Florencji donoszą do pism niemieckich, że hr. Montignoso nie czu- jąć się we Włoszech dość bezpiecznie, ma za- miar-przesiedlenia się do Szwajcarii, gdzie prze- bywa już jej brat, były arcyksiążę austriacki Leopold. Radca Körner, po powrocie z Włoch został przez króla bardzo źle przyjęty i poda- się dlatego do dymisji.

Niedawno ukazał się w handlu księgarskim tomik nader uczuciowych poezyj hr. Montigno- so. Okazało się że niektóre z tych poematów są plagiatem, mianowicie wiersz „Kończy się szczęście“, wyszedł przed kilku laty z pod pióra niejakiego Biermanna, dziennikarza w Oldenburgu, a kilka innych wierszy, również od innyh pochodzą autorów.

C-r Mikołaj II mistykami. Car Mikołaj II, który nieraz już w ciągu swego panowania dał się poznać jako istota zupełnie pozbawiona silnej woli, ulegająca zatem sugestji osób sil- niejszych od siebie duchowo, skłonny jest do mistycyzmu w jakiegokolwiek bądź firmie. Na dworze carskim zawsze więc przebywa cięszą- cą się łaską carską mistyka, a osoba jego zwa- szcza w obecnych czasach niepokojów zajmują- cą się pilnie różn astrologowie, którzy starają się wydrzeć gwiazdom tajemnicę przyszłości władcy Wszechrośji.

Niedawno temu ukazał się w jednym z pism londyńskich horoskop, postawiony earowi

przez astrologa Gerasimusa, a wielu spraw nie wyjaśniający. Horoskop en przepowiada, że marzec przyniesie Mikołajowi wiele trosk i wielkich niebezpieczeństw. W kwietniu uda się car w długą podróż w okolice, „w której po- leje się wiele krwi“. „Krytycznym rokiem“ dla cara będzie rok 1912.

Mikołaj II, pod względem skłonności do kultu mistycznego posiada wiele cech współnych ze swym pradziadem Aleksandrem I. To też dążenie jego do zaliczenia Al-ksandra I w poczet świętych kalendara, uważać musimy za wynik obecnego jego stanu psychicznego i popędu serca. Życzenie w tym względzie obja- wił on po raz wtóry świętemu synodowi. Zi- szczenie jego zależy od przebiegu procesu ka- nonizacyjnego, którego przyspieszenie nie leży w interesie O. Jana z Kronstadu. Wola zaś jego zwłaszcza w sprawach kościoła jest świę- tą. Jak wiadomo, O. Jan, jest doradcą domo- wym cara, a mimo to nie stara się usunąć pa- ry carskiej z pod wpływu spirytystów do któ- rych zwrócono się o pomoc, gdy rokroczne rozczarowania rosływały nadzieję przyjsia na świat następcy tronu. Wówczas to zjawił się dr. Hesse, który dzięki tajemniczemu „fluidowi“, dokazał cuda... Upagnioną tak następcą tronu przyszedł na świat Dr. Hesse triumfował wy- nagrodzony wspaniale. Powiodło mu się lepiej, niż poprzednikowi, czeladnikowi rzemieślni-emu, Philippe i niejakiemu Wańkiemu, którzy po- padli w nielaskę skutkiem zbyt wielkiej inter- sowności.

Ruch przeciw młodzieży. Z Wotydy donosi *Siewierny Kraj*, że w tych dniach ro- zeszy się po mieście pogłoski, jakoby robotni- cy mieli zamiar napaść na uczniów gimnazjów i szkół realnych. Pogłoski te znalazły oparcie w rozrzuconych liście proklama-ja-h, wyzwa-ających do bicia uczącej się młodzieży, jako antypaństwowego elementu. Policja i dyrekcja szkolne z trwagą oczekują najbliższych świąt, podczas których ma być dokonane owe gro- madne bicie młodzieży. W niedzielę dnia 19 bm uskuteczniłono już kilkanaście napałów na pojedynczych gimnazjalistów. Nastroj ludności jest tego rodzaju, że miejscowi kupcy pokupo- wali rewolwery i uzbrolili swych pomocników, przewidując, że „patriotyczni nożowce“, bijąc młodzież, jednocześnie zapagną zbadać zawar- sklepow.

Tolerancja religijna w Rosji. Birzew. *Wiedom.* podał rozmowę swego współpracow- nika z ks. metropolitą hr. Szembekiem. Te- matem rozmowy były prawo państwowe sto- sunki religii katolickiej pod berłem rosyjskiem. Gdy była mowa o tolerancji religijnej, monsz. Szembek powiedział, że polega ona na „exer- citium publicum religionis“. „Nie można atoli- twierdzić, jakoby tej zasady trzymało się konse- kwentnie całe ustawodawstwo i jakoby go nie zaciemniały silnie wprowadzone w życie w ró- żnych czasach dodatkowe rozporządzenia... Ko- ściół rzymsko-katolicki nawet w poszczególnych sprawach swych wewnętrznych zarządzeń nie jest wolny od ingerencji rządowej. I to in- szanie się obejmuje niekiedy czysto religijne akty i ich następstwa. — W obecnych czasach daje się zauważyć, że w stosunkach państwa do wyznania katolickiego unika się nawet po-jęcia „Kościół katolicki“, a mówi się zawsze „o licach katolickichawo ispowiedania“, to jest o „osobach wyznania katolickiego“, innemi sło- wy, że państwo liczy się nie z częścią jednego, apostołskiego Kościoła katolickiego, rozpo- wszechnionego po całym świecie, lecz tylko z poszczególnymi poddanymi swoimi wyznania katolickiego. Taki sposób zapatrywania po pier-wsze jest w sprzeczności z faktycznym stosun- kami między państwem a Stolicą rzymską, a powtórnie nie pozostaje bez znanych i bardzo dotkliwych następstw jurydycznych“. Spostre- żenia te powtórzyły *Piet. Wiedom.* bez żadnych komentarzy.

Jak car przyjął Grippenberga? Kores- pondent petersburski *Echo de Paris* dowiaduje się ze źródła, rzekomo najpewniejszego, iż car przyjął Grippenberga jak najgorzej. Zapytał go mianowicie: — Czy jest pan zdania, iż żołnier- zowie winni być posłusznym oficerowi? — Tak — odpowiedział Grippenberg. — A czy zgadza się pan z tem, że oficerowie powinni słuchać naj- wyższego wodza? I nie dając generałowi czasu na tłumaczenie, zaczął mu robić wyrzuty, iż dał armji gorszący przykład. — Jeżeli pan chcia- łeś wnieść zażalenie, należało było to uczynić, nie opuszczając stanowiska. Na poparcie swego doniesienia dodaje korespondent, iż wieczorem po tej rozmowie pragnął dotrzeć do Grippen- berga, lecz odpowiedziano mu, iż generał czuje się niedrozym.

Wrażenie zamachu na w. ks. Sergiu- sza w Moskwie. Z Petersburga donoszą do *Dziennika Poznańskiego*: Jako objaw charakte- ryzujący usposobienie, panujące wśród intelli- gencji rosyjskiej w Moskwie, należy podnieść fakt, iż tego samego dnia po zamachu odbyły się koncerty i zabawy publiczne, a na giełdzie moskiewskiej przyjęto wiadomość o śmierci jakiego wypadku, przyczyniający się do uspokoi- nia umysłów i wrózący o prawidłowym rozwoju stosunków.

Tego samego dnia odbywał się w Moskwie zjazd carskiego Towarzystwa rolniczego, na którym miano dokonać wyborów przewodni- czącego. Dotychczasowy przewodniczący był figurą księcia Sergiuszowi zupełnie oddaną; na zebraniu ostatnim wybrano przewodniczą- cym Petrokiewicza, który przed dwoma laty został przez Płehwego złożony z urzędu preza- samentwa twerskiego i skazany na wygnanie. Książę Światopełk Mirski przywrócił Petrokie- wiczowi prawa obywatelskie, poczem Petrokie- wicz wybrany został ponownie prezesem tem- stwa; jako taki świeżo przeprowadził uchwałę, aby ofiarom z dnia 22 stycznia, poległym pod czas rozruchów w Petersburgu przeznaczono z funduszu ziemstwa 50 000 rubli. Wybór jego prezesem najbardziej w Rosji poważanego to- warzystwa wywołał w całym kraju niemałą sen- sację. Jest to dowodem niepopularności księcia, który za rządów swych wystął 120.000 ludzi drugą administracją na wygnanie.

Polscy uczeni w Rzymie. Krakowska Akademia umiejętności wysłała, jak co roku, delegatów swoich do watykańskiego archiwum, dla poszukiwań za materiałami do dziełw Pol- ski. Dr. Jan Ptasznik pracuje nad wydawnictwem najdawniejszych aktów, odnoszących się do dziełw Polski od r. 1196 do r. 1370. Doku-

menta te wejdą do I tomu pomnikowego wy- dawnictwa „Monumenta Vaticana Poloniae“. Dr. Loret ze Lwowa poszukuje materiałów zró- dlowych do drugiej połowy wieku XVIII, a mia- nowicie do stosunków kościelnych po upadku Rzeczypospolitej. Przyjeżdża tu również i bawi obecnie profesor lwowskiego uniwersytetu dr. Władysław Abraham, kierujący poszukiwaniami Dr. S. Zakrzewski pracuje nad wydawnictwem aktów nuncjatury polskiej od XVI wieku. Naj- ważniejszym jednak są badania do średnich wieków, jak np. wyjątki z ksiąg suplik, to jest próśb wnieszonych do Kurji, wraz z papieskie- mi załatwieniami, z czasów Kazimierza Wielkie- go, z epoki, kiedy papież rezydowali w Avi- nionie.

Po zaproszenia na bal prasy uprasza się zgłaszać do skarbarnika komitetu p. Aleksan- dra Miłskiego (ulica Akademicka 1. 10), gdzie też można nabywać pozostałe jeszcze fotele w Filharmonji na II p. po 2 kor.

Operator dr. Zenon Leńko, mieszka obecnie przy ul. Bielowskiego 1. 6 (róg ulicy Sienkiewicza, dawniej Krętej) naprzeciw tylniej bramy pasażu Miłolasza.

Recy za to apteka C. Balassy, iż puszczone przez nie w handel: cudownej skuteczności praw- dli- we angielskie „Balassy „Mleko ogorkowe“ jest dla twarzy zupełnie nieszkodliwym. Raz tylko niebaj że- cha! Szan. Panie nasze zamówić na próbę Balassy „Mleko ogorkowe“, a przekonają się, że środek ten upiększający usuwa natychmiast piegł, plamy wy- białnie, węgry, zakorkniki i wszelkie inne zanieczy- szczenia skóry i czyni lica gładkimi, wyp sążając je w młodość i świeżość. Flaszka po K. 2— do tego prawdziwe angielskie mydło ogorkowe K. 1— puder K. 1 20 i krem ogorkowy K. 2. Do nabycia w każdej apte- Proszę się strzedz przed naśladowciami. Skład główny: Zygmunt Rucker, Lwów, F. Breyer, Przemysł na Banie 1. 4, Reim i Spółka, Kraków.

Z Filharmonji lwowskiej. Dnia 5 marca od- będzie się koncert pierwszego dnia na świecie skryp- ka Pabla de Sarasate. Nazwisko znakomitego artysty nie potrzebuje żadnych komentarzy. W koncercie tym weźmie udział słynna pianistka p. Berte Marks — Goldschmidt, uczennica Aueru, Herza i Sieffen Hellere. Zamówienia na ten koncert pierwszy kasa filharmonji. **Z Lutni.** Walne Zgromadzenie Lwowskiego To- warzystwa śpiewaczego „Lutnia“ odbędzie się dnia 1. marca 1905 w lokalu „Lutnia“ (Pasaż Hausmana 1 7) o godzinie 7 wieczorem. W razie braku kompletu odbędzie się następne Walne Zgromadzenie w tym samym dniu i lokalu o goda. 8 wieczorem na którym bez względu na ilość obecnych członków, uchwały prawomocnie będą powzięte. Na porządku dziennym w bory przewodniczącego, zastępcę tegoż, i sekretar- artystycznego i tegoż zastępcę, sekretarza i dziełwie- ci członków zarządu, komisji skontrolującej, zatwier- dze nie sprawozdania rocznego i udzielenie absoluto- rium ustępującemu zarządowi. Dr. Czerny przewo- dniczący.

Odezwia lwowskiej „Czytelni dla kobiet“. W kraju naszym odczuwany od dawna dotkliwy brak zdolnych i wykształconych nieuczni- ciek dla cho- rych. Przedewszystkiem widać to, że często ubo- ga, by utrzymać lekarza, często choruje na ten, że w razie wypadku nie może znaleźć dla siebie choro- i zaboby, zajmują się jej opieką, a nie niedo- kładnej, lub nieumiejętnej, a w razie zagra- żenia cho- rują długo jednostki, które z powodu braku cennem jest dla rodziny i społeczeństwa.

A zdrowie to społeczeństwa, a zdrowie! Waznem jest bardzo dla państwa i dla pracy wśród ludu na wsi poproszenie o pomoc w pracy konkretny i rzeczowy, niż czyste teoretyczne wy- kłady z dziedziny higieny i choroby. W takich wy- padkach. Potrzebny jest do tego sanitariusz- zów fachowo wykształcony, który w czasie swojej obywatelskiej pracy krajowej, na wsi i w mi- astach, tworzącą zdrowie i higienę społeczeń- stwa.

Nie tylko w szerokiej pracy dla kraju, ale i przy domowym opiece, potrzebna w ten sposób może kobieta, która tworząc intelli- gentną pomoc dla lekarza, może w czasie do czę- stych jeszcze wypadków, w których choroba jest nie tylko pracą nad choro- bą, ale i na każdym kroku zwałczając musi być pomocniczą ze strony o- toczenia. Kobieta, jako taka, wykształcona, fachowo wy- kształcona, może sobie znaleźć kawaler- chleba tem- więcej, że materiał potrzebny do leczenia dostarcza kraj, nie odpowiada wymogom.

Pierwszą myśl o tworzeniu kursów sanitarnych poruszyła w „Kole pań“ T. S. p. dr. Flora Mira Ogórek, a „Czytelnia dla kobiet“ podjęła się jej wyko- nania i uprosiła też pańk o przeprowadzenie kursu.

Kurs będzie trwał 3 miesiące i obejmie dwa działy

a) praktyczny: Ratowanie w nagłych wypadkach otrucia, zaca- dzenia, zranienia, zwichnięcia i złamania. Naukę o ban- dażowaniu. Sztuczne oddychanie. Sterylizacja i ase- ptyka.

b) teoretyczny: Ogólne zasady higieny. Pielęgowanie chorych. Karność sanitariuszy. Dytetyka i kuchnia dla chorych. Każda z uczennic będzie zobowiązana do ukończeniu kursu poddać się rodzajowi egzaminu, aby można sprawdzić, o ile zdołała sobie przyswoić wiadomości praktyczne i teoretyczne.

Liczba uczniów ograniczona do 30 osób.

Oplata wynosi 6 koron miesięcznie.

Dla trzech osób rzeczywiście niezamężnych, a posiadających potrzebne udzielenie i pragnących pielęgowaniem chorych zapewnić sobie był mate- ryjalny, „Czytelnia“ czyni pewne ułatwienia.

Połowę zebranego funduszu przeznaczają prele- gentka na rzecz księgozbioru „Czytelni dla kobiet“ we Lwowie. Wykłdy się odbywają dwa razy w tygodniu, w czwartki i piątki o godzinę 7—8 wie- czorem. Pierwsza lekcja odbyła się w sobotę 18 bm. w lokalu „Czytelni dla kobiet“.

Z związku nauczycielek. Panie, które chcą uzupełnić egzamin wydziałowy z geometrii wykresłej, albo z języka niemieckiego, mogą się zgłosić do „Związku nauczycielek“ (Zielona 4) w piątek między 6—8 godzin wieczorem i w niedzielę między 11 a 1 przedpołudniem. Kurs rozpocznie się 1 marca b. r.

Walne zgromadzenie Towarzystwa History- cznego we Lwowie odbędzie się w poniedziałek 27 b. m. o godz. nie 6 wieczór w gmachu Uniwersyte- ckim. Porządek dzienny: 1. Prof. Dr. Dembiński: „Pr- sy, Rosja a Polska w Przedmiediu i na początku Wie- kiego Sejmu“. 2. Odczytanie protokołu z poprzedniego Walnego Zgromadzenia. 3. Sprawozdanie z czynności Wydziału i Komitetu redakcyjnego na rok 1904. 4. Sprawozdanie komisji kontrolującej 5. Wybór Wy- działu na rok 1905. 6. Wybór Komitetu redakcyjnego na rok 1905 7. Wybór 3 członków komisji kontrolu- jącej na rok 1905 8. Wnioski Członków.

Zabawy w Tow. naucz. szkół lud. m. Lwowa dla członków Tow. ich rodzin i zaproszonych gości: w niedzielę „Wieczór rozmaitości“ Program bard- o urozmaicony. Na wyszczególnienie zasługując sekret z opary „Lucya z Lammemoru“, który odpiewają uczniowie i uczennice Pani Aleksandry Dąbrowskiej. Początek o godz. 6 wieczór. (Sala Tow. pedag. ulica Zimorowicza 17.)

Polskie Tow. gimn. „Sokol II.“ we Lwowie składa serdeczne podziękowanie za dary przeznaczone na fundusz budowy własnego gmachu i złożone przez JE Marszałka hr. Badeniego 10 koron, JW. Pana Wi- ceprezydenta Michalskiego 40 koron, Ferdynanda Ohly 10 koron, Inżyniera Wacława Wolskiego 10 koron, Ignacego Drexlera 10 koron, Jana Lerskiego 10 kor.

Składki na cele użyteczności publicznej lud. narodowej.

Na czesne dla ubogiego ucznia od- noszące do zamieszczonego w swoim czasie artykułu, — zebrał między znajomyh p. Skulski z Buska 4 K.

Wyjaśnienie. Chcąc uniknąć jakiegokolwiek po- dejrzeń, oświadczam, że wystąpiłem z komitetu oby- wateckiego i w akcji wyborczej nie biorę żadnego udziału. Ludwik Pierzchała.

Zmarli:
W Złoczowie zmarł w 49 roku życia dr. Józef Pajaczkowski starszy komisarz powiatowy.
Z Wiednia donoszą, iż w Hard pod Gloggnitz zmarł w 78 r. życia znany fabrykant fortepianów Fry- deryk Ehrbar.

NOTATKI literackie i artystyczne.

Repertuar teatru miejskiego we Lwo- wie. Dziś w poniedziałek, „Ponad sity“, sztuka w 2 częściach, a 6 odsłonach Bjoern- stjerne Bjoernsona. Przekład Jana Kasprowicza.

Jutro we wtorek, „Ponad sity“, sztuka. W środę, po raz pierwszy (nowość) „Apajune, duch wodny“, operetka w 3 aktach Karola Millöckera.

Z teatru. Wczoraj na czwartem z rzędu przedstawieniu znakomitej sztuki „Ponad sity“, teatr znów był doszczętnie rozprzedany, a pu- bliczność z zachwytem opuszczała teatr. Dziś w poniedziałek i jutro we wtorek odbęda się dwa ostatnie przedstawienie tego wspaniałego dzieła.

We środę premiera świetnej operetki Mil- löckera „Apajune“ w jaknajlepszej obsadzie. Operetka ta odniesie niewątpliwie wielki sukces na naszej scenie, gdyż muzyka jest prześliczna, a libretto wyborne.

Rolę tytułową w najnowszym dramacie Je- rzego Żuławskiego „Iłjola“, z którego odbywają się codziennie próby sceniczne, wykona pani Sulska. Utworowi temu już dziś można wróżyć wielki powodzenie.

Wybory do Rady miejskiej.

Dla zorjętowania się wyborców, podaje- my trzy najpoważniejsze listy wyborcze. Oto one:

Lista komitetu miejskiego.

Na okres sześćcioletni: dr. Adam Ernest, dr. Baczewski Henryk, Barszcwski Tomasz, Biechoński Wojciech, Blumenfeld Henryk, dr. Byk Emil, dr. Caro Jecheskel, dr. Ciesielski Teofil, Ciuchciński Stanisław, Czyżyk Marcin, dr. Duleba Władysław, dr. Dylewski Jan, Dzikowski Alfred, Eppler Karol, Friedrich Edward, Gaberle Emil, dr. Gerstman Teofil, Gorgosz Antoni, Gubrynowicz Władysław, Hingler Emil, Jonasz Maurycy, Lang Justyn, ks. dr. Lenkiewicz Zygmunt, Lerski Jan, Loewenheck Jakób, dr. Loewenstein Natan, Łukawski Wojciech, dr. Mahl Jakób, Majerski Stanisław, dr. Małachowski Godzimir, Miłski Aleksander, Mikuliński Bolesław, Michalski Michał, Neumann Józef, Ohly Ferdynand, ks. Pakieź Marcin, dr. Pisek Wilhelm, Podłowski Adolf, dr. Radziszewski Bronisław, Rapoport Maurycy (junior), Rawski Wincenty, dr. Reis Albert, dr. Roszkowski Gustaw, Schayer Karol, Selteneich Jan, dr. Steczkowski Jan Kanty, dr. Szpilman Józef, Szydłowski Mieczysław, Walichiewicz Michał, Włodzimirski Walery.

Na okres trzyletni: ks. Dawidowicz Bo- hdan, Hawranek Gustaw, dr. Holzer Wilhelm, dr. Starzewski Józef.

Lista tow. właścicieli realności.

Na okres sześćcioletni: Dr. Baczewski Henryk, br. Battaglia Roger, Biechoński Woj- ciech, Bartoń Angelo, Blumenfeld Henryk, Barszcwski Tomasz, dr. Byk Emil, dr. Caro Jecheskel, dr. Ciesielski Teofil, Ciuchciński Stanisław, dr. Duleba Władysław, dr. Dy- lewski Jan, Dzikowski Alfred, Eppler Karol, Friedrich Edward, Gaberle Emil, Gubrynowicz Władysław, Jonasz Maurycy, Hingler Emil, Kozłowski Władysław, Lang Justyn, ks. dr. Lenkiewicz Zygmunt, Lerski Jan, Loewen- heck Jakób, dr. Loewenstein Natan, Majerski Stanisław, Michalski Michał, Mikuliński Boles- sław, Miłski Aleksander, Neumann Józef, Ohly Ferdynand, ks. Pakieź Marcin, dr. Pisek Wil- helm, Podłowski Adolf, dr. Radziszewski Bro- nisław, Rapoport Maurycy, Rawski Wincenty, dr. Reiss Albert, dr. Roszkowski Gustaw, dr. Rydygier Ludwik, Schayer Karol, Selteneich Jan, dr. Szpilman Józef, dr. Steczkowski Jan Kanty, dr. Stesowicz Władysław, Szydłowski Mieczysław, Toth Dionizy, Walichiewicz Mi- chał, dr. Weigel Józef, Włodzimierz Walery.

Na okres trzyletni: Hawranek Gustaw, dr. Holzer Wilhelm, dr. Starzewski. Rudzki Władysław.

Lista komitetu katolicko-narodowego.

niej w Poznańskim i na Śląsku. Poczęto zastanawiać się, czy to znaczyć miało, gdyż o manewrach jakichkolwiek nigdzie nie wspomiano.

Cóżby to znaczyć miało?... Co za cel?... Oto, Niemcy korzystając z okoliczności, jakie im nasunęły Essen i bezrobocie na Górnym Śląsku, chciały wypróbować możliwość szybkiej mobilizacji, zaśniebią nieco machinę militarną pruskiego naoliwić.

Tak utrzymują Niemcy. Państwa jednak sąsiadujące inaczej się na to zapatrują i ściśle przegladają rachunki, jakie mają z Berlinem.

Na nowy ten ruch militarny patrzy się też uważnie cały świat słowiański, który wyczuł, że codziennie w hasła wezwane mieckie, nie wierzy nie obłudnej polityce hakatystycznej, bijącej w takt „Die Wacht am Rhein“, aby odwrócić uwagę opinii od właściwego celu.

Tajemnicze jednak dyplomacji niemieckiej, jak dotąd, nie wydały bynajmniej pożądaných owoców, bo ludność zaniepokojona szczególnie na kresach wstrząsała wszelkie poważniejsze produkcje handlowe, przemysł jeży, a nawet drobne przedsiębiorstwa i handel przechodzą zastój, jakiego od czasu wojny francuskiej w Niemczech nie odczuwano.

Spodziewano się, że karnawał złe naprawi a ludziska, oszołomieni wdzięczni to nam walca, zapomną o troskach i wszystko pójdzie po dawnemu.

I tu zawiódł, bo bürgerzy spoglądają już teraz nieufnie nawet na zaciągane poste runki w mieście i pytają:

Co to znaczy?

Kieszenie wszystkich się zamknęło, o fenig trudniej tam dziś jak przed niedawnym czasem o markę, ale militarny odnósł tryumf, machina funkcjonuje prawidłowo, a chociaż bieda, orkiestry wygrywają „Deutschland über alles“, a dyplomaci cieszą się, że zainteresowali świat cały.

Z Królestwa.

Z Sosnowca donoszą: Bezrobocie w Zagłębiu dąbrowskim trwa dalej; rokowania pracodawców z robotnikami nie wydały żadnego rezultatu. Robotnicy sami na ogół okazują skłonność do porozumienia, ale nie dopuszczają do niego agitatorowie. W kilku zakładach wydarzyło się, że robotnicy już się zgodzili na wszystkie ustępstwa przyznane im, ale po paru godzinach powracali, odwołując zobowiązanie. Zapytywani, nie ukrywali, że wytlómaczono im by dłużej trzymali się opornie, a fabrykanci wszystko spełnia.

Dyrektor jednego z największych zakładów przemysłowych, zestawiał cyfrowo straty pieniężne, jakie skutkiem czterotygodniowego strejku poniosły kopalnie, huty i fabryki Zagłębia. Wypadała ogromna suma półtora miliona rubli. Jest to ubytek w dochodach, nie wliczając kroc, które pochłonie rekonstrukcja zamrożonych „wielkich pieców“. Robotnicy stracili okragłych milion rubli w zarobkach. A przecież bezrobocie jeszcze nie skończyło i wszędzie panuje najzupełniejsza niepewność co do tego, kiedy robotnicy do pracy przystąpią.

Nowa Reforma pisze, iż o bezholowiu i chaosie, panującym w sferach rządowych Warszawy, świadczy najlepiej ten fakt, iż generał gubernatora Czerkowska nikt nie zawiadomił o mającym się odbyć wiecu rodziców. Ku swemu wielkiemu osłupieniu dowiedział się on o nim dopiero na drugi dzień, w poniedziałek.

(Telegr. „Dziennika Polskiego“).

Strejki.

Warszawa. Urzędnicy wszystkich banków żądają solidarnie podwyższenia płacy i skrócenia czasu pracy. Analogiczne żądania stawiają urzędnicy domów handlowych.

Zamknięcie szkół.

Warszawa. Na polecenie kuratora okręgu naukowego, Schwarz, wszystkie szkoły zostały zamknięte do 14 września.

Strejk kolejarzy.

Warszawa. W sobotę o godzinie 1/2 1 popołudniu wyruszył pierwszy pociąg kolei warszawsko-wiedeńskiej.

Na liniach nadwiślańskich strejk trwa dalej.

Wrocław. Schles. Ztg. donosi, że regularny ruch towarowy na kolei warszawsko-wiedeńskiej będzie można podjąć dopiero po wysłaniu nagromadzonych na dworcach towarów.

Na linii Herby-Częstochowa strejk trwa dalej.

Białystok. W warsztatach kolei południowo-zachodniej w Starosielcach, zastrejkowało 800 robotników. Żądają oni 8 godzinnego czasu pracy.

Warszawa. Ruch na kolei warszawsko-wiedeńskiej przywrócono wczoraj o północy. Oczekują, że w najbliższym czasie będzie przebiegł ruch normalny.

Warszawa. Z wyjątkiem linii warszawsko-wiedeńskiej, ruch kolejowy odbywa się tylko na linii warszawsko-petersburskiej.

Powrót do pracy.

Warszawa. W kilku fabrykach metalowych pracę rozpoczęto. Spodziewają się, że dziś (t. j. w poniedziałek) we wszystkich fabrykach będą pracowali.

Ruch tramwajowy jest wstrzymany.

Memoriał przemysłowców rosyjskich.

Wrocław. (Tel. w.) Breslauer Ztg. donosi: Rosyjscy prz. myślowcy w Królestwie odbyli wczoraj w Sosnowcu zgromadzenie, na którym uchwalili przedłożyć rządowi memoriał z wyjaśnieniami, że jest to dla nich niemożliwością przyjąć na żądanie robotników, co do ośmiogodzinnego dnia roboczego. W memoriale kładą fabrykanci główny nacisk na to, że konieczność tego rodzaju odbiły się bardzo niekorzystnie przedewszystkiem na przemysły rosyjskim w granicach Królestwa.

Z caratu.

Naprzód donosi, że dnia 15 bm. odbyła się narada członków komitetu ministrów przy

współdziałale dyrektora departamentu policji, Łopuchina, generał-gubernatora Trepowa, rektora politechniki warszawskiej Lagorio, dwóch dziekanów politechniki petersburskiej, Postnikowa i Miensztutkina i kilku innych osób. Obradowano nad sprawą otwarcia szkół wyższych.

Prof. Postnikow oświadczył, że otwarcie politechniki petersburskiej nie może nastąpić w roku bieżącym. Wprost przeciwnego zdania był Trepow, który jednak uznał, że rozprawienie się z „opornymi“ studentami należy pozostawić wyłącznie radzie akademickiej. Dyrektor Lagorio utrzymywał, że w Warszawie trzeba się liczyć z wyjątkowymi warunkami, a mianowicie z komplikacjami natury narodowościowej. Ogromną większość uczącej się młodzieży — mówią — stanowią Polacy i żydzi. W obecnych zaburzeniach występowali oni z hasłami nie tylko ogólnymi, ale i narodowymi. W ruchu, protestującym przeciwko rusyfikacji, brali udział nawet mali chłopcy.

Mowę p. Lagorio przerwał Witte zapytaniem, dlaczego przed dwoma laty Lagorio przekonywał go, że studenci są całkiem obcy agitacji narodowej? To były całkiem inne czasy, wasza ekscelencjo! — odpowiedział Lagorio i przytoczył się w końcu do opinii Postnikowa. Po wysłuchaniu zdania rzeczoznawców, toczono już obrady tylko w obecności dyrektora departamentu policji i generał-gubernatora. O wyniku nie jeszcze nie wiadomo.

Naprzód donosi z Petersburga, iż gdy robotnikom w warsztatach pułkowskich kazano wybrać delegatów do komisji, mającej rozpatrzyć żądania robotników, robotnicy wybrali delegatami tych swoich towarzyszy, którzy zostali aresztowani i siedzą w więzieniu. Gradonaczelnik Dedulin zapewnił robotników, że wybrani delegaci będą wypuszczeni z więzienia, aby mogli brać udział w obradach komisji.

Surowyn o bezrobociu.

W Nowoje Wremia Suworyn rozprawia o strejkach i dochodzi do wniosku, że gdyby profesorów i studentów naśladować chcieli maszy ludowe, sprowadziłyby to musiało zupełnie rozwiązanie. „O tem wiecie, że to niemożliwe. Dlaczego? Dlatego, że taki strejk byłby okropnością i wymagałby mobilizacji armji. Powiedziałem, że rewolucja rosyjska — to pugaćwyszczyna. Odpowiadają mi, że chcę straszny społeczeństwo“. Dalej ten sam publicysta pisze: „Tembardziej pragnęliśmy rozwiązania przez sobór, im mniej widzę ludzi silnego charakteru, dużych zdolności, inicjatywy, wielkiej i silnej duszy. Kiedy obstaję za ziemskim soborem, to myślę, że w tem mianowicie zebraniu wystąpią utalentowani ludzie, wystąpią dusze, silne rosyjskim rozumem. Chcę mówić do rozumu, jeżeli ten nie znikł całkiem w Rosji. Są rzeczy, które konieczne trzeba zrobić przedko, jak robi się chleb, bez którego niepodobna żyć. Chleb powszedni i sobór chleb powszedni dla Rosji.

(Telegr. „Dziennika Polskiego“)

Ruch wśród Małorusinów.

Warszawa. (Tel. w.) Wedle nadchodzących tu z południowych prowincji caratu wieści, wśród zamieszkujących tam Małorusinów zapanował żywry ruch narodowościowy. Małorusini wystąpili mianowicie z żądaniami rozmaitych koncesji narodowych na swoją korzyść.

Pieniądże z zagranicy.

Petersburg. (Tel. w.) Komitet rewolucyjny otrzymał dotąd z zagranicy następującą zasilki pieniężne: z Niemiec 162.009 marek, z Francji 150.000 m., z Anglii 1.200.000 m., z Austro Węgier 35.000 mk. Nadeszło także bardzo wiele pieniędzy z Ameryki. Ile? niewiadomo.

Tajny skład broni.

Petersburg. (Tel. w.). Skutkiem zdrady pewnego Francuza, odkryta policja wielki skład broni, należący do rosyjskiej partji rewolucyjnej, i skonfiskowała tam kilkadziesiąt karabinów. Są one przeważnie wyrobu angielskiego i najnowszego systemu. Na ślad tego składu broni naprowadził policję wermistrz z tutejszych fabryk francuskich, którego za to rewolucjonści zaraz następnej nocy zamordowali. Znalezione go na ulicy z sztylblem w pierś i przymocowaną do niego kartką z napisem: „Za służbę judaszową“.

Krwawe rozruchy w Rydze.

London. (Tel. w.). Donoszą tu, że w Rydze przyszło wczoraj do krwawych starć między strejkującymi kolejarzami a policją. Wielu policjantów odniosło rany. Po zaciętej walce, policja musiała ustąpić przed strejkującymi. Dowódca oddziału policjantów, kapitan Nikolicz, został podczas odwrotu postrzelony w płeć i w parę godzin potem umarł. Władze zażądały posłków wojskowych z miast okolicznych, w celu stłumienia rozruchów, które przybrały bardzo groźne rozmiary.

Zamach na policmajstra.

Berlin. (Tel. w.). Local Anzeiger donosi z Petersburga: W Batum trzech strejkujących robotników napadło na ulicy na policmajstra Kondratowicza i dali do niego kilka strzałów w rewołwerowych Kondratowicz upadł krwią zalany i w kilka minut zmarł. Mordercy zbiegli w boczną uliczkę, wsiadli do czekającego na nich wozu i znikli. Sądzą, że przyczyną zamachu były motywy polityczne.

Strejki.

Petersburg. W warsztatach pułkowskich podjęto w sobotę pracę na nowo.

Symbirsk. Strejkujący robotnicy z warsztatów kolejowych i tartakowych żądają 8 godzinnego dnia pracy, podwyższenia płacy, usunięcia kar, polepszenia w warsztatach wentylacji, założenie szpitala, szkoły i biblioteki, urządzenia wykładów technicznych i zaprowadzenia ubezpieczenia robotników.

Strejki kolejowe.

Petersburg. Celem zapewnienia regularnej służby kolejowej wydano zarządzenie, że funkcjonariusze wszystkich linii kolei rosyjskich, z wyjątkiem linii w Azji środkowej

z powodu strejków będą traktowani jak wojsko i podlegać będą przepisom wojennym.

Czita. (W prow. transbajkalskiej). W warsztatach kolejowych robotnicy rozpoczęli strejk. Ponieważ istnieje podejrzenie, że robotnicy zamierzają uszkodzić znajdujące się na dworcu lokomotywy, sprowadzono silny oddział wojska.

Rozruchy na Kaukazie.

Baku. Wiele rodzin opuszcza miasto. W urzędzie cłowym pełnią służbę żołnierze. Odwołano przyjazd okrętu austriackiego Lloyd i innych towarzystw. Onegdaj wieczorem strzelano w mieście strzały.

Batum. Rozpuszczane są tu pogłoski, które wiele niepokoją zarówno Ormjan, jak i Turków. Oczywiście chodzi tu, podobnie, jak w Baku, o podjudzenie obu narodowości przeciw sobie. W meczecie zaniepokojono pobożnych pogłoską, że meczet będzie wysadzony w powietrze.

Baku. W mieście panuje sytuacja wielce napięta. Na giełdzie ruch ustął. Przedstawiciele banków, giełdy i zakładów przemysłowych wystosowali do prezydenta komitetu ministrów telegram, w którym oświadczają, iż z powodu grożącej ruiny handlowej i przemysłowej, koniecznym jest, ażeby car wydał zarządzenia celem zabezpieczenia życia i mienia.

Batum. W dzielnicy robotniczej Narzhan ubiegłej nocy po otoczeniu dzielnicy kordonem wojskowym przeprowadzono rewizje domowe i szukano broni.

Także w dystrykcie Ganin wybuchły zaburzenia. Ekscedenci żądali między innymi usunięcia zarządu okręgowego i zniesienia podatku od czerzyni.

Wiele mieszkańców miasta z obawy przed napadami składa swe kosztowności w oankach.

Batum. Dzielnicy robotniczej strzeże wojsko. Strejkujący żądają zniesienia kilku podatków. W mieście, zwłaszcza wśród cudzoziemców, panuje wielkie zaniepokojenie.

Emigracja sztundystów.

Petersburg. (Tel. w.) 200.000 tysięcy członków sekty sztundystów zamierza wyemigrować do Kanady z powodu ucisku ze strony prawosławnego duchowieństwa i rządu. Przed kilku laty wywodziła tamże znaczna liczba Duchoborców z Kaukazu.

Po zamachu.

Petersburg. Ogółem uwięziono około 60 osób w związku z zamordowaniem w. ks. Sergiusza. Nazwiska mordercy dotąd nie stwierdzono. Nie udało się też rozstrzygnąć kwestji, czy miał współwinnych.

Uwięzieni literaci.

Moskwa. Wszystkich onegdaj uwięzionych literatów puszczono na wolność, z wyjątkiem Andrejewa.

Vojna Japonji z Rosją

Echa kapitulacji Portu Artura.

Kapitulacja Portu Artura — czytamy we Frankfurter Ztg. — znałaza Japonię zupełnie do tego wypadku nieprzygotowaną. Jeszcze na tydzień przed tym faktem, dzienniki japońskie z wielkim przynębieniem narzekały na niepewne widoki krwawego oblężenia, które może się przeciągnąć długie miesiące. Skoro dnia 2 stycznia ukazały się pierwsze dodatki nadzwyczajne z wiadomościami o krokach generała Stoessla w sprawie podania twierdzy, w pierwszej chwili wszyscy kiwali głowami z niedowierzaniem. O godzinie 11 ogłoszono komunikat urzędowy. W klubach i hotelach cudzoziemskich zapalono się wino szampańskie na cześć zwycięstwa, naród nie ujawniał jednak żadnych manifestacji patriotycznych, nie triumfował i wstrzymywał się od wołania „banzaj“.

Życie uliczne nie zmieniło trybu i nie odznaczyło się niczem od wszystkich obchodów noworocznych.

(Telegr. „Dzien. Polsk“).

Z placu boju w Mandzurji.

Mukden. (Biuro Reutersa.) W sobotę rano otwarto w centrum rosyjskim walkę działową i cały dzień strzelano z dział polowych.

Petersburg. Gen. Sacharow telegrafuje 24 bm. Dnia 23 Japończycy po odpartym ataku na Tinheczon zajęli stanowisko w odległości około 150 kroków od wzgórza Berezowskiego. Podczas nocy nie przedsięwzięli żadnego poważniejszego ataku. Nad ranem dnia 24 nieprzyjacieli ponownie przeszli do ofensywy i w szybkim marszu zbliżyli się do naszego prawego skrzydła. Koło wawozu Janczilin, oddalonego o 6 wiorst na południe od Tinheczon, nieprzyjacieli ustawił 16 dział górskich, a na południowy zachód od Tinheczon baterję polną. Około g. 1 w popołudniu musieliśmy go walce na bagnety wobec przewagi nieprzyjaciela opuścić wzgórze Berezowskie. Atak na wawóz został odparty.

Generał Sacharow donosi z dnia 25 b. m.: Podczas ataku na wzgórze Berezowskie Japończycy szli do szturmu przez swe trupy i przez pola podmindowane. Myny wybuchły. Straty nieprzyjaciela są znaczne. Nasze nie są jeszcze stwierdzone.

London. Biuro Reutersa donosi z głównej kwatery Kurokiego z dnia 24: Ostatni tydzień był od bitwy nad Sza jednym z najspokojniejszych. Obie armje prawie zupełnie wstrzymały ogień działowy. Wczoraj rozpoczęto na lewym skrzydle japońskim kanonadę w kierunku rzeki Hun.

Tokio. Z głównej kwatery donoszą, że rosyjska piechota wykonała dwa ataki w pobliżu Majtuszan, w płatek w nocy, lecz Japończycy oba odparli.

Petersburg. Telegram Kuropatkina z 25 b. m. donosi: Dziś o 5 rano obsadził nieprzyjacieli Czingeczen. O stratach dotąd nie ma szczegółowych sprawozdań. Do lazaretu w Sanlunin przywieziono 12 rannych oficerów i około 300 żołnierzy. Procentowa cyfra zabitych jest bardzo wielka. Komendant naszych wojsk w sprawozdaniu podnosi waleczne zachowa-

nie się rozmaitych oddziałów. Dwie kompanje, które stały obok wzgórza Berezowskiego, stoczyły walkę na bagnety, w której komendanci obu kompanji zostali zranieni; jeden z nich otrzymał ranę bagnetem w rękę i z trudem go odbito z rąk nieprzyjaciół. Kompanje, wysłane celem przeszkolenia obęjska naszego lewego skrzydła, zostały przez Japończyków osaczone z trzech stron, atoli trzymały się nawet po wystrzelaniu wszystkich naboji, jakie miały i po zabezpieczeniu odwrotu całego naszego oddziału. Dopiero na pisemny rozkaz cofnęły się.

Dziś rano nieprzyjacielskie patrole przesunęły się w kierunku wawozu Dapinlin, 8 wiorst na południowy zachód od Sanlunja, a niebawem nieprzyjacielskie straże przednie posunęły się do tego wawozu, który był przez naszych obsadzony.

Petersburg. Pet. ag. tel. otrzymała z Sachetun podobne szczegóły o walce pod Czingeczen, jakie podaje Kuropatkin. Donosi ono również o znacznym procencie strat. Z jednej kompanji pozostało tylko kilkadziesiąt nierannych żołnierzy. Trzech komendantów kompanji rannych. Silny oddział japoński skoncentrował się koło wawozu Dapinlin, gdzie, jak się zdaje, Japończycy obwarowują się.

Trzecia eskadra rosyjska.

London. Pięćlokretów wojennych, należących do trzeciej eskadry, przejechało wczoraj o godzinie 9 rano koło Dover.

DEPESZE

telegraficzne i telefoniczne.

Pamięci zasłużonych.

Praga. (Tel. w.) Nar. Listy donoszą, że podczas rozpraw nad pozycją budżetu „Rada państwa“, w komisji budżetowej postawiony zostanie wniosek o powiększenie liczby biustów zasłużonych parlamentarzystów w hali gmachu parlamentu. Według tego wniosku mianoaby ustawić biusty następujące: Apolinarego Jaworskiego, Prażaka, Piegięra, dra Hasn-ra, Tasfięgo, Kaizla, Hohenwarta, radcy dworu Beera. Koszt tych biustów mają być rozłożone na przeciąg lat trzech. Biusty ustawione będą w tym po rzadku, w jakim nastąpiła śmierć odpowiednich osobistości.

Sytuacja na Węgrzech.

Budapeszt. (Tel. w.). Hr. Andrassy konferował wczoraj dłuższy czas z Kos. utem. **Budapeszt.** (Tel. w.). Misje Andrassego należy uważać za ukończoną. Odjechł on do swych dóbr. Położenie bardzo się pogorszyło. Prawdopodobnie powoła król obecnie do siebie Wekerlego i Szella.

Komitet egzekucyjny zjednoczonej opozycji odbył wczoraj posiedzenie, na którym jednak nie powzięto żadnych uchwał. Dzisiaj ma się odbyć znowu posiedzenie.

Z parlamentu niemieckiego.

Berlin. Parlament niemiecki rozpoczął w sobotę obrady nad budżetem marynarki. Komisja skreśliła w ogólności 6.600.000 m. W ciągu dyskusji przyszło do ożywionej wymiany zdań, wywołanej mową pos. Bebla o propagandzie towarzystwa flotowego.

Strejk górników w Belgji.

Charleroi. Liczba strajkujących w tutejszym rewirze wynosi już 33.000. Kilkakrotnie przyszło do ekscesów. Strejkujący w kilku lokalach wybili szyby. 10 osób aresztowano. Przed mieszkaniem jednego z pracujących górników wybuchł nabój dynamitowy, nie wyrządził jednak żadnej szkody.

Generał Stössel.

Moskwa. Wczoraj przybył tu Stössel i powitano go gorąco.

Kronika z ostatniej chwili.

Mianowania. Wiedeń. (Tel.) Cesarz zamianował kanonika gremialnego i proboszcza gr. kat. w Stanisławowie ks. Bazylego Bohonosa kustoszem kapituły, a prefekta gr. kat. seminarjum dycejalnego we Lwowie ks. Franciszka Szczepkowiec i wikarego katedralnego we Lwowie, ks. Jana Radkiewicza z kanonikami gremialnymi przy gr. kat. kapitule katedralnej w Stanisławowie.

Kierownik ministerstwa sprawiedliwości przenosił naczelnika kancelaryjnego w Rzeszowie Tadeusza Aleksandra Zelechowskiego do Nowego Sącza, a zamianował kancelistę przy sądzie kraj. w Krakowie Juliana Krzykowskiego naczelnikiem kancelaryjnym w Rzeszowie.

Minister oświaty zamianował suplenta przy seminarjum nauczycielskim żeńskim w Krakowie Tadeusza Dropowskiego nauczycielem głównym tegoż zakładu

Dział ekonomiczny.

Wiedn. 25 lutego. Kursa giełdy wiedeńskiej.

a) Losy procentowe: Austr. zakł. kr. z obli. g. z r. 1880 3 proc. 307 —, Austr. zakł. kred. z ob. p. z r. 1889 3 proc. 302 —, Tow. żegluga na Dunaju 100 zł. m. k. 4 proc. 278 —, Węg. Banku hip. po 100 zł. 4 proc. 275 —, Pożyczka serbska rem. po 100 zł. 4 proc. 160 —, b) bezprocentowe: Budapeszteńskie (Basilica) 5 zł. 22:85, Zakł. kred. dla h. i p. po 100 zł. 476 —, Ciary 40 zł. m. k. 160 —, Pożyczka m. Insbruku 20 zł. 79 —, Losy m. Krakowa 20 zł. 88 —, Pożyczka m. Lublany 41 zł. 67 —, Ofen 40 zł. 164 —, Palffy 40 zł. m. k. 173 —, Czerw. krzyża austr. tow. 10 zł. 55:30, Czerw. krzyża węg. tow. 5 zł. 34:25, Losy fund. arc. Rudolfa 10 zł. 65 —, Salma 40 zł. m. kor. 217 —, Pożyczka salcburska 30 zł. 76 —, Tureckie oblię. prem. kolej. po 400 fr. 143 —, Losy komunalne m. Wiednia z r. 1874 536 —.

— **Berlin** 25 lutego. Przy zamknięciu wczorajszej giełdy: Kredyty 214:50, Staatsbahny 140 —, Diskont Comandit 193:50, Berliskie Towarz. handl. 165 —, Laura 257:75, Bochum 246:50, Kolej połud. wachodnio-pruska — —, Ruble za gołwice 216 —, Kolej warsz.-wied. — —, Kolej morza Śródziemnego 88 —, Kolej Meridionalna 150 —, Losy tureckie 136:75, Renta włoska — —, „Harpener“ kopalnie węgla

209:90, Kolej Marienburg-Mlawka — —, Konso-lidation — —, Lombardy 1760, Kolej Henry 117 —, Niemiecki bank narodowy 130:25, Kana-da Profered 140:40; Akcje żegluga hambur-skiej 145 —, Warszawa krótkie (Kurz War-schau) — —, Huta „Donnersmark“ 258:75.

— **Berlin** 25 lutego. Austrjackie bank-noty 85:20, spitybus — —.

— **Paryż** 25 lutego. 4 procentowa renta 99:85, mąka 29:35

— **Frankfurt** 25 lutego. Austrjackie kredyty 214 —, Kolej państw — —, Diskonto — —, Laura — —.

Przyjechali do Lwowa.

dnia 25 lutego 1905 roku.

HOTEL GEORGEA. Pokoje od 3 kor. Hr. J. Jablonowski z Wereszczanki. Hr. J. Korytowski z Piotrycz Hr. S. Szeliski z Komorn. Hr. S. Städtnicki z Krakowa. J. Łucki z Sarnej. E. Rippel z Wiednia. L. Podlewski z Bajkowic. A. Nagler z Wiednia. J. Huss z Warszawy. W. Komornicki z Zawadki. A. Keller z Wiednia. J. Podlewski z Stanisławowa. M. Stojowska z Atlaszowa. Z. Wysspolski z Rossji. Z. Lityński z Sienukowic.

HOTEL EUROPEJSKI Hr. T. Romer z Rzeszowa. Br. O. Harsdorf z Świsłelnik. Ks. Frydel z Komarna. Ka. S. Siara z Krasin. P. Romaszkan z Besserabii. P. Morawska z Odrzechowa. J. Drobnielwicz z Rozwadowa. P. Schätzlowa z Brzeżan. M. Ujejski z Tarnowa. P. Seeligman z Nowogosiola. H. Stay z Brzeżan. E. Heuffel z Wiednia.

Nadesłane.

Rubryka ta nie pochodzi od redakcji, która też nie bierze na siebie żadnej odpowiedzialności.

Okulista

Dr. Jarosław Gruszkiewicz
ordynuje przy ulicy Łyczakowskiej l. 19 A) od 11—12 i od 4—5. 114

Kursa przygotowawcze

do egzaminu na jednorocznych ochotników „Intelligenzprüfung“

rozpoczynają się z dniem 1-go marca b. r. w wojskowej szkole przygotowawczej St. Dobrowolskiego.

Lwów ul. Podwalejskiej l. 9.

Objaśnienia i wykaz imienny uczniów aprobowana za darmo. 103 frekwentantów = 90%, frekwentantom Zakładu.

IDEALEM największym dla pań jest zachowanie pięknej pici i tej matowej cery astrykatycznej, która stanowi prawdziwą piękność. Rezultat, jaki się otrzymuje przez używanie jednorazowe Crému Simona, Pud u i Mydła Simona, jest ten, że się zachowuje cerę zdrową, świeżą i czystą bez zmarszczek, wyrzutów i plam. Żądać należy zawsze prawdziwej marki Simon'a. 2040

